

KURJER LITIEWSKI

W WILNIE DNIA 24. STYCZNIA V. S. ROKU 1812

A U S T R Y I A

z Wiednia 14 stycznia

Wyjazd hrabiego Bellegarde do Lwowa wkrótce nastąpi. Zdaie się być pewną rzeczą, że Arcy Xiążę Karol obeymie znowu styr interessów wojskowych. Od niejakiego czasu rozeszły się trwożące wiadomości, lecz teraz pokazują się fałszywemi. Papiery powracać zaczynają na dawniejszy stopień ceny, z którego z powodu tych wieści spadły. (Zuschauer)

Zapewniają, iż zaydą odmiany w systemacie skarbu, którego się dwór trzyma. Mniemają, iż iednym z główniejszych zamiarów rządu ma być sprzedaż dóbr duchownych. W ten sposób wpłynie znaczna ilość pieniędzy do skarbu, które będą obrócone na wykupienie wielkiej części papierów. Systema ta jest stosowne do życzeń seymujących stanów węgierskich, które się za sprzedaż dóbr duchownych oświadczyły. Duchowieństwo użyło swego wpływu na wprowadzenie tego planu po innych prowincjach państwa austr.

z Presburga 10 stycznia

D. 7 b. m. odprawiła się 40ta sessyia seymowa, na której Arcy Xiążę Palatyn przydując podał stanom odpowiedź królewską na podane Monarsze w listopadzie przełożenia. D. 8 była 50ta sessyia.

F R A N C Y I A

z Paryża 8 stycznia

W niedzielę d. 5 b. m. po mszy, Izba obrachunkowa, rada głównej szkoły Imperatorskiej, sąd Imperatorski paryzki, i Instytut mieli audyencyją u Imperatora w sali tronowej, i złożyli mu powinszowania nowego roku. Ztamtąd przeszli na galerię Diana, gdzie złożyli swy hold Imperatorowej. Powróciwszy Monarchini ze mszy, zastała na teyże galerii grono oficerów z gwardyi Imperatorskiej i osady paryzkiej, którzy d. 1 stycznia złożyli byli hold Imperatorowi. Po mszy, wykonali przed nim przysięgę PP. Moullut pułkownik inżynierów, i Joli pułkownik 3go pułku kroatów. Narescie, stawiono przed Monarchą dam kilka.—Minister spraw wewnętrznych zdał Imperatorowi sprawę względem sadzenia buraków i robienia z nich cukru. Okazuje się iż dotąd zasadzono burakami w różnych departamentach 6705 hektarów gruntu, a zebrano 98815046 kilogramów tey rośliny. Jest zaś nasienia burakowego przeszło na 20000 hektarów. Ma już Francya 40 fabryk do robienia cukru z buraków, w których można wyrobić 150000 kilogramów cukru.

Okręt *Impératrice* powrócił z Baltimore z rozmaitemi płodami amer. Posłany był d. 24 stycznia r. z. do *Isle de France*; ale gdy przybył d. 17 kwietnia pod tę wyspę, i zapewnił się, że ona jest w ręku angiłków, popłynął do *Madagascar*, gdzie nabrawszy wody i żywności, udał się do Ameryki, stanął d. 20 lipca pod Baltimore, a ruszył ztamtąd do Francyi d. 3 grudnia. Tak więc ten okręt upłynął w swej że-

gludze przeszło 10 tysięcy mil morskich.—W zatoce Quiberon stoją teraz 4 okręty liniowe ang. fregata, korwetta i dwa mniejsze okręciki.

z Tulonu 23 grudnia

Czynność eskadry naszej i na chwilę nie ustaie. Wczora czaty zoczyły liczną flotę przewozową ang. płynącą s portów zachodnich, po czém zaraz vice-admirał Emérian kazał wypłynąć okrętom *Wagram*, *Donawerth*, *Génois*, *Ulm*, *Danube*, i fregatom *l'Incorruptible*, *Medée* pod dowództwem kontradmirała Baudin. Oddział ten eskadry naszej pogonił się za okrętem liniowym, fregatą i brygiem, z czego korzystając nieprzyjacielska flotta, płynęła bez obawy. Lecz że zaczęła powstawać burza, przywołał vice-admirał Emérian ten oddział na stanowisko: iakoż powrócił.

z Texel 2 stycznia

Wyrzuca morze na brzegi nasze bardzo wiele ułomkow rozbitych okrętów ang. płynących pospołu z okrętem *le Héros*, który całkiem zatonął. Wydobyto już z morza 9000 baryłek prochu, i wyciągniono niemało skrzyń z bronią. (Zuschauer.)

PORTUGALIA I HISZPANIA

z Lizbony 15 grudnia

Odebraliśmy tu list pewnego officera ang. d. 30 listop. pisany w słowach. „Wieczorem, dnia tego, gdym ten list pisać zaczął, odebraliśmy rozkaz cofnienia się, wyznaczoną drogą: iakoż wczora rano ruszyliśmy i nocowaliśmy w Marmaloira, małej prawie pustey wiosce. Takie zaś było zimno, iż ieden z pilnujących był na polu zmarł, i znaleziono go nieżywego. D. 2 grudnia ruszamy do Galegas, dokąd d. 5 przyciągniemy, i poydziemy na leże zimowe do wsi przyległych. Całe wojsko cofa się w te miejsca, gdzie można mieć żywność i inne potrzeby zimowe, gdyż niepodobna wyżyć przy granicy hiszp. prawie już całkiem wyniszczoney, zwłaszcza, iż nam brakuie już pieniędzy na zapłacenie trochy żywności, iakiey ieszcze kymmissoryiat dostać może: funt chleba kosztuie szyling (2 zł. pol.) Dywizyia lekkiego wojska stoi w Pinhel, czwarta i pierwsza w Visen. Pokazuje się teraz iż część wojska naszego dla tego iedynie postąpiła na przód, żeby uwieść nieprzyjaciela, i dać czas wojsku do obrania leż wygodniejszych.

z Sewilli 19 listopada

Od czasu ostatnich zdarzeń na granicy Murcyyjskiej, panuie daleko lepszy duch publiczny: otrzymano naysymyślniejsze skutki, przez wytępienie hord we wszystkich obwodach zaiętych od wojska. Siedmiu lotrów z hordy dowodczy Morillo, naieżdżającego prowincye Kordugę i Jaen, oświadczyło swoię podległość; inni zaś trzy zostali schwytani, osądzeni i rozstrzelani. Juan Salazar, herszt włóczęgów, oświadczył także swoię podległość wraz z większą częścią swej hordy. Oddział tego powiększa się codziennie, zabrał już znaczne zdobycze i służy dobrej sprawie Monarchy z wielką wiernością. Jeden wie-

sniak z Adamuy zabił łotra El Excusado, włóczącego się w tamecznych okolicach. Kapitan Vergnes, z pułku 14go dragonii, iadąc za przewodnictwem tak nazwanego Larro, kwatermistrza z kompanii muszkietarów z Eciia, napotkał hordę łotrow, która przeięła listy pisane z Eciia do Kordui, ubił iey 20tu ludzi, poranił wielu i zabrał znaczną ilość broni tudzież 16 koni. Larro otrzymał nadgrode. Szeł szwadronu Lepayo, z tegoż samego pułku, który ścigał hordę herszta Valenciano, zabił iey lub ranił 20stu ludzi i zabrał sześć koni. Czterech łotrów zostało schwytych, osadzonych i powieszonych niedaleko del Carpio. Naczelnik włóczęgów Bartalo, poddał się wraz z 11stu swoimi ludźmi kommandantowi placu w Campillo. Toż samo uczynił officer ieden z pułku la Romana. Kolumny ruchome wysłane na ściganie łotrów w królestwie Grenady, otrzymały również pomyślne skutki. Kommandant placu w Padul schwytał 12stu łotrów niedaleko wsi Jaina. Szeł szwadronu Perussat spotkawszy inną hordę pod Salares, ubił iey 15tu ludzi i ranił wielką liczbę. Herszt Negro poddał się z 15 swoimi ludźmi. Toż samo uczyniło przeszło 40tu łotrów w Uxriar. Herszt włóczęgów Cueves, przyprowadził 7miu łotrów i przyrzekł ich więcey sprowadzić. Dway sławni dowódcy łotrów Ignacio Gil i Pedro Cartagena zostali schwytani i rozstrzelani; muszkietarowie z Grenady, którzy ich złapali, otrzymali nadgrody. El Navarro, przewany królem Kanjajaru, zbrodniarz, został rozstrzelany, wszyscy prawie buntownicy należący do hord Gila i Cartagena złożyli broń i prosili o przebaczenie. D. Józef Lopez, officer, poddał się w Beria z 18stu ludźmi. Szełowie szwadronów Rollet i Perusset spotkawszy połączone hordy Waldeską i Mugnoską, ubili im 20tu ludzi, raniłi większą liczbę, resztę zaś zupełnie rozproszyli. Oddział wynoszący 100 koni pustoszył okolice Xeres de los Caballeros, gdzie zatrudniał się urządzeniem hord i zbieraniem rozproszonych żołnierzy, lecz napotkany od oddziału pułku 21go strzelców konnych, będącego pod dowództwem kapitana Girard, tudzież od kompanii wołtyżerów, pod sprawą Bascarota, utracił 15tu ludzi w zabitych, a 30tu w rękach, pomiędzy któremi znajduje się 3ch officerów, z których ieden (dowódca) był postrachem całej okolicy. W Mansze na granicy andaluzyjskiej, pułkownik Reset, 13go pułku dragonii, spotkał hordę Kalinareską, ubił iey 8miu officerów i 150 żołnierzy, oraz zabrał 200 ienców. Herszt łotrów, nazwiskiem Fraile, pustoszący od kilku lat okolice Sewilli, otrzymał nakoniec przyzwoitą nadgrode za swoje zbrodnie. Schwytyany bowiem dnia 4go bieżącego miesiąca w Cazalia, przez oddział kompanii Don Antonio Ariza, przyprowadzony został do Sewilli, i tam powieszony. W chwili iego ukarania herszt włóczęgów Balazos przybył z większą częścią swoich ludzi do Sewilli, oświadczył swoją podległość i chęć oddania swoich usług. Udał się on już na ściganie złoczyńców. P. Baudin, dowódca w Constantina złapał w tymże samym czasie w iednym śpichrzu znajdującym się na gościńcu, wiodącym do los Infantas, herszta łotrów Lopeza, oraz 25ciu iego ludzi, przyprowadził go do Sewilli, gdzie za zbrodnie swoje zostanie ukaranym. Reszta iego hordy została zupełnie wytępioną. Ukaranie Fryilego, schwytywanie Lopeza, i poddanie się Balazosa, ucieszyło niezmiernie mieszkańców w Sierra de Cazolla. (z Dziennika państwa)

B R Y T A N I I A W I E L K A

z Londynu 28 grudnia

W dzień Bożego Narodzenia podczas nabożeństwa powstała wielka trwoga w mieście Greenwich,

która mocniej czuć się dała w samymże kościele. Gdy xiądz odmawiał litanią, a lud powtarzał: *Panie zmiłuy się nad nami!* odezwały się bębny powołujące do broni. Każdemu zdawało się, że są w bliskości mordercy, i dla tego każdy obawiał się o swoich krewnych i majątki. W tém stanął na śródku kościoła zakrystyian żądaiąc, aby się uciszono, poczem donosił, iż dowódca mieyscowy kazał stanąć pod bronią korpusowi ochotników. Jeszcze bardziey przejękli się wszyscy, bo rozumieli, że francuzi wylądowali, lub, że zli ludzie morduią mieszkańców, i domy rabuią. Wypadli hurmem wszyscy, przy czém niemało pokaleczonych zostało. Ale dowiedziano się wkrótce, iż powodem do tego rozruchu była kłotnia wielu pijanych Irlandczyków, których hersztów poymano i uwięziono.

Odebraliśmy tu wszystkie dzienniki paryzkie do dnia 23 b. mca. dochodzące. Monitor paryzki przez kilka dni wciąż nmieszczał listę inwalidów cudzoziemców, mieniących się odprawionemi ze służby ang. i z rozkazu rządu ang. na ład wyrzucenemi. Żołnierze, których Angliia na ład odsyła, są to ludzie starzy i chorowici z pomiędzy ienców nieprzyjacielskich, ale nigdy w służbie naszej nie byli. Kładzie także Monitor listę tych żołnierzy zagranicznych, którzy po większej części wzięci byli gwałtem do służby fran. a potem nam się w niewolę dostali. Według kłamliwego systemu rządu fran. ludzie ci wystawieni są za wyrzucenych przez nas niełitościwie na ład europejski.

Czytamy w niektórych dziennikach naszych list pewnego anglika, do członka parlamentu z hrabstwa Berk, pisany z Malty. Ten przepędziwszy pięć lat na lądzie, wymknął się z Neapolu na okręcie amer. i dostał się do Malty. Narzeka on na różne bezprawia, popełniane przez korsarzy na pozor ang. lub przynajmniej wywieszających flagę ang. a rzeczywicie obcych narodów, przez co hańbi się charakter narodu ang. Dopuszczaią się oni po morzach rozboiu względem okrętów opatrzonych pozwoleniami (licyami) rządu ang. a to dla tego iż osnowa tych pozwoleń bywa najczęściej napisana w dwuwykładnem znaczeniu, co już wielu obcych kupców o utratę majątków przypawiło, a tém samem dało im słuszną przyczynę do narzekania na rząd ang. Niechayże więc zmniejszy liczbę korsarzy, niechay albo nie wydaie tych pozwoleń, albo ieżli wydawania ich widzi konieczną potrzebę niechay ie iasne wydaie.

Z Nottingham donoszą, iż nareszcie rząd J. K. Mości uznał za rzecz potrzebną wydać odezwę na imanie osób popełniających bezprawia i gwałty tak w tém mieście, iak i okolicach, i przyrzekł 50 funt. sterl. nagrody donosicielowi każdego złoczyńcy. Mieszkańcy zaś obiecali ze skarbu mieyskiego 2000 funt. sterl. za poymanie psuiących warsztaty, a 500 podaiącemu iakikolwiek ślad, mający służyć do odkrycia złoczyńców. Mimo tego wszystkiego, d. 21 grudnia popsuto dwa warsztaty we wsi, o 4 mile od Nottingham leżącey.

W pismach naszych pokazały się ogólne uwagi nad stanem Anglii. Te twierdzą że cztery rzeczy, to iest: płody osadnicze, fabryki, upadek papierow, i niedostatek zboża, podkopuią nieznacznie potęgę Anglii, naruszaiąc tę moc opinii, na którey kredyt publiczny, a zatém konstytucyia polega. — Co do płodów osadniczych, tak wiele ich leży nad brzegami Tamizy, iż trudno uwierzyć. Samey kawy iest 150 milionów, a cukru 280 milionów. Magazyny acz są wielkie, przecieź nie wystarczaią na mieszczenie towarów osadniczych, i musiano przynaiąc ieszcze nowych magazynów za 50000 funt. sterl. (2 miliony

ZWIĄZEK RENSKI

z Warszawy 25 stycznia

zł. pol.) fabryki podupadły, a w niektórych nic już nie robią. W Manchester, gdzie cała ludność jest przemysłowa, taka nieczynność panuje, że 50 tysięcy mieszkańców dla tego ubyło. Z innych miast rozchodzą się także rzemieślnicy. Rozruchy w Nottingham trwają, i rzemieślnicy nie mając co iść, psują warsztaty, palą domy, i tym podobnych dopuszczają się bezprawów. Taki stan rzeczy musi mieć naturalnie wpływ na papiery, które coraz w cenie spadają. Dodać do tego wojnę w Portugalii, która na rok 300 millionów franków w gotowiznie kosztuje. Czwartą rzeczą szkodliwą Anglii jest żywność; ale ta jest przypadkową, i iedynie nieprzewidywanie nadal Ministrów w tej mierze winić należy. Chleb bardzo jest drogi, a niewiedzieć, z kąd będzie zboże w marcu i kwietniu, gdy teraz morze bałtyckie jest zamknięte dla anglików przez lody, Barbaryja dostarcza go Hiszpanii i Portugalii, a z Ameryką wątpliwe są związki.

z Dublina d. 25 grudnia

Wczora był tu wielki obiad przyjaciół religijnej wolności w Irlandyi, a to z powodu uznania za niewinnych deputowanych katolickich. Było zaś na tym obiedzie przeszło 800 osób, tak katolików iak protestantów, między innemi margrabia Dowskire; hrabowie, Meath i Granard; lordowie, Lismore, Forbes, Clonurry, Fitzgerald; Jrałowie, Mahon i Coekburne, dwóch Stanhopów, dwóch Hutchinsonów, PP. Somerville i Odonnel, i t. d. Po zwyczajnych toastach wnoszonych przez Lorda Fingal, przodkującego na tej uczcie, spełniano toasty dawnej Irlandyi, lorda Fingala, wojska Irlandzkiego &c. Niektórzy z biesiadujących, a nawet protestanci, zabierali głosy dowodząc, iż zniesienie urzędów, czyniących takich a takich obywatelów niezdolnemi do piastowania cywilnych i duchownych urzędów, jest iedynym sposobem ocalenia państwa ang. Między innemi P. Curran protestant tak powiedział. „Od młodości mojej aż do podeszłego wieku, i nawet dziś przy schyłku życia mojego, z żalem patrzałem i patrzę na ucisk, w jakim katolicy Irlandzcy względnie wolności ich religijnej i praw cywilnych zostają. Od chwili, kiedy młody ieszcze zacząłem sprawować małe urzędy, aż do naywyższych, iakie teraz w sądownictwie sprawuję, nie przestałem pragnąć gorąco, aby katolicy, ta większa połowa narodu Irlandzkiego, na której przemysle i energii szczęśliwość i bezpieczeństwo całego państwa ang. powiększej części polega, zyskała zupełną wolność używania wszelkich swobód, anglikom służących. W takimże duchu mówił ieden z biskupów protestanckich. D. 27 Lord Fingal opuścił krzesło prezesa, a zasiadł na miejscu jego maior Bryan.

A M E R Y K A

z Nowego-Jorku d. 1 listopada

Pisma publiczne rzeczypospolitey roztrząsają dziś wielkie pytanie, czy stany ziednoczone powinny lub nie wystawiać morską potęgę. Myslący spokojnie radzą ażeby rzeczpospolita strzegła się zdobywać i naieźdzać obce narody a przeto życzą ażeby rząd zaniechał uzbraiania się morskiego, pociągającego za sobą wiele kosztu i niesprawiedliwości. Przeciwnie patrioci mówiący za powagą rzeczypospolitey, koniecznie żądają ażeby Ameryka wystawiła 30 okrętów liniowych i rozstrzygnęła spór o swobody morskiej żeglugi. Ci dowodzą naysilniey, że póty Ameryka będzie igrzyskiem rachunków kupców europejskich póki niezasłoni swojej flagi limitowemi okrętami. Długie rozprawy ziedney i drugiej napelniają obszérne karty gazet amerykańskich.

Minister przychodu i skarbu w zamiarze urządzenia monopolium tabacznego zgłosił się do publiczności, ażeby ta przyłożyła się do uskutecznienia zamiarów rządowych, ażeby poformowały się kompanie do prowadzenia handlu i fabrykacyi tabaki w stopniu skarbu. Dla ułatwienia tej arędy proponowane są składki za które zysk przychodzący w proporcji rozdzielony będzie między kompanistów. W tym względzie w biurze dyrektora skarbowego otworzono protokoły do zapisywania się na zadzierżawienie monopolium tabacznego lub do utworzenia kompanii wyłącznego handlu i fabrykacyi.

Monitor paryzki umieścił rapport instytutu imperatorskiego wydziału fizyki i matematyki o wynalazkach i dziełach Jrała dywizyi Sokolnickiego w wojsku warszaw. mianowicie o instrumencie podanym wydziałowi przez Jrała Sokolnickiego i utwierdzonym przez instytut; o dziełku opisującym skład trąby hydraulicznej, za pomocą której można wyprowadzić wodę z miejsca niższego na wyższe, także o dziełku względem prędkiego robienia kanałów w stwardniałej ziemi przez wysadzanie prochami, tudzież względem wynalazku rzucania sklepionych z traw mostów na rzekach. Naywięcey instytut zatrudnił się roztrząsaniem instrumentu ułożonego przez Jrała Sokolnickiego łączącego wygodę stolika geometrycznego i kątomierza razem; z tego narzędzia inżynierowie odnosić będą mogli niewyrachowane korzyści (z war.)

z Norymbergi d. 9 stycznia

Wieści o zbudowaniu mostu stojącego na Renie koło Moguncyi potwierdzają się. Znajdujący się teraz most łyżwowy 2100 stop zawiera długości, i wspiera się na 48 po parze zbitych batakach. Karol W. kazał był zbudować most stojący, zacząwszy od miejsca terazniejszego arsenału do drugiego brzegu Renu, przy spadzie wody widzieć można jego szczątki w sterczących fundamentach. Nowy most w temże miejscu będzie postawiony. Potrzebne do tego kamienie kwadratowe mają być sprowadzonymi z departamentów Renu i Mozeli; dla zmniejszenia zaś kosztów transportu rzeczka Nahe przyprowadzoną będzie do stanu żeglugi.

z Prowincyi Illiryskich

Nowy gościniec przedsięwzięty od towarzystwa mytowego z Triestu do Fiume, i na cześć Imperatorowej fr. gościncem Ludwiki nazwany, ukończony przynosi już znaczne dla handlu korzyści. Lubo przechodzi przez miejsce górzyste, jest wygodnym dla nayładowniejszych wozów, opłaty zaś bardzo nie wielkie pobierają się. Towarzystwo starało się nawet o porządne austerye nad gościncem.

W E O C H Y

z Rzymu 2 stycznia

Serwis srebrny dla pałacu Cesarskiego przybył tu z Paryża w 33 pakach. Wewnętrzna jego wartość wynosi 60 tysięcy sztuków. Wszystkie naczynia są wewnątrz wyzłocone, a robota ich wytworna. Nad meblami także dla tego pałacu pracowało wielu rzymskich rzemieślników, wszystkie kosztować będą 6000 franków. Stosownie do wyraźnej woli Imperatora wszystkie mają być z drzewa krajowego, i przed końcem maja muszą być ukończone.

z Neapolu 28 grudnia

Donoszą z Messyny, że będący tam wódz angielski zakazał zupełnie rybołostwa przy brzegach, i że korpus ochotników kalabrijskich rozbrojony za to, iż się wzbraniał do Malty popłynąć. W rozkazie zaś

dziennym doniósł woysku, iż Lord Bentinck wkrótce powróci, a wtedy wyiawią się ważne rzeczy. Listy z Sycylii doniosły nareszcie o przybyciu Lorda Bentinck z Anglii do Pałermu, i że wkrótce poiedzie ztamtąd do Messyny. W królestwie naszym wzywano wierzcycieli stanu i tych, którzy u banków, zakonów &c, &c, mają należności, abysię z niemi popisywali w Neapolu przed kommissyją likwidacyjną. Zabezpieczoną mieć mają hipotekę na dobrach i dochodach narodowych.—Szkoły w królestwie Neapolitańskim inaczej są urządzone. Edukacyia publiczna ma na czele Dyrektora, który ministrowi wewnętrznemu będzie zdawał sprawę. Utworzono wiele szkół pierwszego rzędu. Szesnaście liceów w całym królestwie będzie urządzonych. Główna szkoła w Neapolu utrzymana.

R O S S Y I A

z S. Peterzburga d. 25 grudnia

Wczora obchodzono tu rocznicę urodzin J. J. Mości. Z rana nappierwsze osoby płci oboiej zebrały się do zimowego pałacu na nabożeństwo; po którym te iako też ministrowie zagraniczni złożyli powinszowanie Imperatorowi. Wieczorem nastąpił bal i kollacyia u Imperatorowej małżonki Marii Teodorówny, oraz całe miasto oświecono.

Budowla Bursy kupieckiej w tutejszey stolicy zupełnie ukończoną została. Jak wiele ukontentowała J. J. Mość ukończenie tego wspaniałego gmachu, widzieć można z reskryptu d. 18 grudnia do kancle-rza stanu Hrabia Rumiancowa wydanego w następujących wyrazach: „Hrabio Mikołaju Piotrowiczu! Waszą troskliwością i mądrym rozrządzeniem ukończonym został gmach Bursy mającej służyć za ozdobę naszej stolicy. Doskonałem ukończeniem tego zabytku, odpowiadającego swą wielkością obszernemu handlowi naszego państwa, i dowodzącego postępu sztuki budowniczey w Rossyi, nayzupełniey uskuteczniście nasze zlecenie. W przyięciu tego zatrudnienia przy tylu innych obowiązkach i pracach w rządzie państwa dalsieście dowod waszey troskliwości o dobro oyczyzny. Okazując prawdziwą naszą wdzięczność, zlecamy oraz oświadczyć naszą przychylność wszystkim niższym urzędnikom pracującym pod waszym dozorem. Zostaiemy zawsze łaskawie wam przychylni.

Z Tifis od Jra-lejtnanta margrabiego Pauluci dowodcy korpusu woyska gruzijskiego, bardzo pomysłna nadeszła wiadomość, o wzięciu szturmem fortecy Alchakalik, równie zbyt ważney swem położeniem dla spokojności Gruzii iako też umocnionej sztuką i samem przyrodzeniem. Półkownik Kotlarewski, wytrzymawszy z męztwem zimna i zawieruchy śnieżne, oraz przykrą podróż przez góry leżące w pustyni Trilestche, śniegiem okryte, niespodzianie w nocy d. 8 grudnia stanął pod murami fortecy Alchakalik, z dwóma batalionami walecznych grenadierow z półku gruzijskiego, a sprowadziwszy z sobą drabiny, przedsięwziął przededniem wziąć fortecę. Więcey godziny napporczywsza trwała bitwa: ianczarowie bronili się z rozpaczą, tak dalece, że ze 200 ludzi ledwie 47 żywcem zabrano w niewolę. Kommandant fortecy i wszyscy

tureccy officerowie polegli na placu. Zwycięzcom dostało się 16 harmat fortceowych nie zepsutych, kilka leżących bez lawet, znaczna liczba ładunkow, i 40 pudow prochu, żołnierze zaś obfitą zebraли zdobycz ruchomości. Z naszej strony ieden unteroficer zabity a sztabs-kapitan Sawinów, ieden unteroficer i 26 żołnierzy raniono.

Minister policyi doniósł raportem rządzącemu senatowi, że on został zaszczycony naywyższym rozkazem pozwalającym ministrowi policyi wydawać na wzor ministra woiennego w armii, przykazy do policyi mieyskich i ziemskich dla należnego spełnienia i wiadomości.

Dnia 10 minister pełnomocny nadzwyczajny króla wirtemberskiego szambellan hrabia Senk de Castel-Dischingen miał u J. J. Mości pożegnalną audiencyą; tegoż czasu przybyły na iego mieysce szambellan Graf Froberg złożył Imperatorowi listy wierzytelne.

Konsyliarz tajny Dmitry Łoński odebrał rozkaz zasiadania w rządzącym senacie. Półkownik Fligel adiutant Włodek naymiłościwiey mianowany kawalerem orderu S. Włodzimierza 3ciey klasy. Aktualny stanu konsyliarz Janicz naymiłościwiey mianowany kawalerem S. Anny 2ey klasy. Cywilnym gubernatorem Archangelskim naymiłościwiey mianowany Vice-gubernator Kiiowski aktualny stanu konsyliarz Andrzejewski. Jenerał-maiorowie, szef Otoneckiego półku piechoty Turczaninow, i komendant Władikaukazki Del-pozzo, naymiłościwiey mianowani kawalerami orderu S. Anny 1szey klasy.—

Nadworny konsyliarz Chodoley odebrał d. 8 września znaki orderu S. Włodzimierza i przy nim następny reskrypt J. J. Mości. „Szczególna gorliwość Wasza w służbie, i ciągle trudy w uskutecznienu włożonych obowiązkow, podług świadectwa zwierzchności zwracają Naszą uwagę. Na dowod tych względow naymiłościwiey mianowaliśmy was kawalerem orderu S. Włodzimierza 4go stopnia, którego znaki tu przyłączające się rozkazujemy włożyć na siebie i nosić podług ustanowionego porządku.“

Naywyżey potwierdzona ustawa 10 kwietnia tego roku, o majątkach familiynych komandorstw orderu S. Jana Jerozolimskiego przepisała „(1) Wszyscy komandorowie, którzy ustanowili familiyne komandorstwa mają wolność wniesć do kassy kapitał odpowiedni dochodowi, iaki przychodzi na zysk orderu z majątkow komandorskich; a gdy to nastąpi, takowe majątki mają należeć do ich zupełnego rozporządzenia. (2) Którzyby komandorowie nie wnieśli iednym razem całego kapitału, obowiązani aż do śmierci płacić do kassy intraty podług prawideł teraz exystujących. (3) Dochody z majątkow komandorskich wnoszące się podług drugiego punktu mają oddawać się do karnaczeystwa na rozchody przeznaczone dla tego orderu; a zaś kapitały oddające się podług 1szego punktu raz na zawsze, stosownie do pierwszej ustawy tego orderu, mają być obrócone na dobroczynne zakłady dla służby woienney; a wnoszone do pożyczalnego banku dla zwiększenia procentami. (z S. Peter. Rossyi.)

	w Wilnie	Barometr	Termometr	Odmiany
	dnia stycznia	cale linie	stopnie	powietrza
20	z rana	28 1 6	— 15 $\frac{1}{4}$	pogodne
	po południu	28 2 0	— 7	
	w wieczor	28 1 6	— 4,5	
21	z rana	28 1 8	— 12 $\frac{1}{4}$	pogodne
	po południu	28 1 3	— 6	
	w wieczor	28 0 7	— 8 $\frac{1}{2}$	
22	z rana	27 11 9	— 13 $\frac{1}{2}$	pogodne
	po południu	27 11 0	— 6	
	w wieczor	27 10 2	— 10	
23	z rana	27 9 9	— 15 $\frac{1}{2}$	pochmurne
	po południu	27 9 9	— 8	
	w wieczor	27 9 7	— 7	

Cena Targowa Wileńska			
Od dnia 21 stycznia do dnia 28 stycznia rub: kop			
Beezka Kommissyina	Zyta syrowego	- -	6 50
	Pszenicy	- -	16 —
	Jęczmienia	- -	8 —
	Gryki	- -	5 —
	Owsa	- -	6 —
	Grochu	- -	7 —
	Faska Masła	- -	3 50
	Funt słoniny wędzoney	- -	— 15
	Funt mięsa wołowego	- -	— 3
	Assygnacya 100 rubli	- -	26 —
Dukat	- -	2 90	